

Teaching Guide

Identifying Data				2018/19
Subject (*)	Speech and Swallowing Rehabilitation	Code	652G04035	
Study programme	Grao en Logopedia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Obligatory	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinador	Vilariño Vilariño, María Isabel	E-mail	isabel.vilarino@udc.es	
Lecturers	Vilariño Vilariño, María Isabel	E-mail	isabel.vilarino@udc.es	
Web				
General description	Tratase de una materia obrigatoria que se imparte no primeiro cuatrimestre do cuarto curso do Título de Grado de Logopedia e que constará de clases expositivas por parte do profesor e clases interactivas nas que teñen que expor os traballos tutelados en grupos de 2-4, os alumnos. En ocasións as clases interactivas unificaráanse para que participen todos os alumnos na exposición dos traballos dos compañeiros e interaccione con eles.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
A12	Realizar unha avaliación tras a intervención.
A13	Coñecer os principios xenerais de la intervención logopédica.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.
A15	Coñecer e aplicar os modelos e as técnicas de intervención.
A20	Coñecer e implementar as axudas técnicas á comunicación.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A22	Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
A26	Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica.
A27	Realizar a planificación estratéxica da intervención logopédica.
A29	Adquirir a formación práctica para o traballo individual, grupal, cooperativo e de mediación con facilitador.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.
A31	Adquirir o desenvolvemento os recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliación da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B6	Capacidade de adaptarse aos cambios.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B10	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.

B13	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B14	Destreza e empatía nas relacións interpersoais.
B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B17	Saber expresarse en público.
B18	Ser creativo no exercicio da profesión.
B19	Ter compromiso ético.
B20	Ter iniciativa e espírito emprendedor.
B22	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
1. Adquirir os coñecementos teóricos necesarios sobre a larinxectomía	A1	B1	C1
	A6	B5	C2
2. Coñecer o mecanismo e as fases da deglutación e as distintas alteracions que se poden producir como consecuencia destas intervencións quirúrxicas.	A8	B6	C3
	A11	B7	C6
	A12	B8	C7
3. Creación de programas específicos de intervención logopédica, para poder levar a cabo un plan terapéutico que compense, no posible, os efectos negativos desta intervención quirúrxica tanto a nivel da comunicación como da deglutación.	A13	B9	C8
	A14	B10	
	A15	B11	
4. Coñecer os distintos mecanismos da deglutación	A20	B12	
	A21	B13	
5. Coñecer formas de actuación do equipo multidisciplinar que interven neste tipo de trastornos e que estratexias conxuntas se deben adoptar na prevención das alteracions da comunicación, na avaliación e no diagnóstico.	A22	B14	
	A25	B16	
	A26	B17	
	A27	B18	
	A29	B19	
	A30	B20	
	A31	B22	
	A32	B23	
		B24	

Contents	
Topic	Sub-topic
REHABILITACIÓN EN LARINXECTOMIZADOS TEMA 1: Sistema fonatorio	Resumen das bases anatómicas e funcionais da larinxe. Fisioloxía da larinxe. Funcions larínxeas, mecánica respiratoria e fonación
TEMA 2: Patoloxía tumoral da larinxe.	Distintos tipos de neoplasias que conducen a extirpación da larinxe. Nivel de afectación da deglutación.

TEMA 3: Alteracións da comunicación e deglutación por cancro de cabeza e cuello.	Tipos e grados
TEMA 4: Larinxectomías totais e parciais.	Indicacións e consecuencias
TEMA 5: Novas condicións anatómicas e cambios fisiolóxicos do larinxectomizado	Consecuencias na súa vida diaria
TEMA 6: Fonación do larinxectomizado.	Erigmofofonía. Larinxe Electrónica. Prótesis fonatorias. Válvulas. Importancia da rehabilitación.
TEMA 7: Papel do logopeda na rehabilitación do paciente larinxectomizado.	Combinación de funcións e recursos da unidade de logopedia ca asociación de larinxectomizados.
TEMA 8: Condicións necesarias para iniciar a rehabilitación.	Causas que poden retardar, dificultar ou impedir a rehabilitación.
TEMA 9: A rehabilitación logopédica propiamente dita. Forma de realizar a rehabilitación.	Momento de comezar. Etapas dentro da rehabilitación. Avaliación e problemas específicos que se poden presentar. Actuación en casos difíciles. Momento e criterios para plantear un sistema alternativo a erigmofofonía.
TEMA 10: Casos clínicos.	Presentación de casos clínicos das diferentes patoloxías.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Case study	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A22 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B19 B20 B22 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	5	15	20
ICT practicals	A14 A20 B18	0	17	17
Objective test	A1 A6 A8 A14 A25 A26 A27 B1 B5 B7 B9 B13 B18 C1 C3	1	25	26
Guest lecture / keynote speech	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A14 A15 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B18 B22 B23 C1 C2 C3 C6 C7 C8	35	30	65
Supervised projects	A1 A6 A8 A13 A14 A20 A22 A25 A26 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B7 B8 B12 B13 B17 B18 B23 C1 C3 C6 C7 C8	1	20	21
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Case study	O alumno presentará casos clínicos en relación o tema que lle corresponda do traballo tutelado e debe de ser capaz de analízalo e discutilo en grupo.
ICT practicals	O alumno realizará actividades de carácter práctico como a utilización de bases de datos para a realización dos traballos tutelados (búsqueda bibliográfica), mediante a utilización das tecnoloxías da información.
Objective test	Realizaráse unha proba escrita tipo test de 30 a 50 preguntas para a avaliación do aprendizaxe do alumno e será imprescindible aprobar esta proba para superar a materia e para que se avalien os distintos apartados.
Guest lecture / keynote speech	Realizaranse exposicións orales utilizando material audiovisual e preguntas dirixidas os estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar o aprendizaxe ero a alumnado deberá complementar esta información cas fontes de información referenciadas en dito apartado.
Supervised projects	O estudante realizará estes tipos de traballos para promover o aprendizaxe autónomo, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados e os expoñerá nas clases interactivas. E imprescindible o presentar o traballo para ser evaluado. O alumno entregará a o profesor una copia en formato papel e outra informatizada que quedará en posesión do profesor para avalialo.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Seguimento da aprendizaxe e a realización do traballo autónomo dos estudantes por parte do profesor-tutor.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A15 A21 A22 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B19 B20 B22 B23 B24 C1 C2 C3 C6 C7 C8	formará parte da avaliación continua e o alumno presentará casos clínicos en relación o tema tutelado que corresponda e que ten que expoñer nas clases interactivas.	1
Objective test	A1 A6 A8 A14 A25 A26 A27 B1 B5 B7 B9 B13 B18 C1 C3	Será a que teña máis peso na avaliación do alumno e terá que superala para aprobar a asignatura. Consistirá nun examen tipo test de entre 30 e 50 preguntas	90
Guest lecture / keynote speech	A1 A6 A8 A11 A12 A13 A14 A15 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B18 B22 B23 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Será importante a asistencia a clase xa que forma parte da formación presencial	4
Supervised projects	A1 A6 A8 A13 A14 A20 A22 A25 A26 A29 A30 A31 A32 B1 B5 B7 B8 B12 B13 B17 B18 B23 C1 C3 C6 C7 C8	E obrigatoria a realización e exposición a nivel individual ou en grupo para aprobar a materia	5

Assessment comments

Será obrigatoria a asistencia as clases expositivas e interactivas e podrán unificarse as clases interactivas para que os alumnos podan asistir as exposicións dos compañeiros

A fórmula que se aplicará para corrixir a proba obxetiva será: acertos menos erros partido por 3 e o resultado de isto dividido entre o número total de preguntas y despois multiplicado por 10.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - ( ) . - CASADO MORENTE, J.C. , ADRIÁN TORRES, J.A. (2005). Manual del laringectomizado.. Málaga. Ed. Aljibe. - BEHLAU, M. (2005). A voz. O livro do especialista. Tomo I y II.. Rio de Janeiro. Ed. Revinter. - HEVILLET-MARTÍN G. (2003). Hablar sin larige. Madrid. Lebon - DINVILLE C. (1996). Los trastornos de la voz y su reeducación.. Barcelona. Ed. Masson - PEÑA-CASANOVA J. (2013). Manual de logopedia.. Barcelona. Ed. Masson. - PRATER R.J, SMITH R.W. (1995). Manual de terapéutica de la voz.. Barcelona. Ed. Masson. - FERNÁNDEZ MARINA M. (1996). Reflexión sobre el tratamiento del paciente laringectomizado. Rev. Logop. Fon. Audiol. Vol. XVI, nº 3. Madrid. Ed. Masson - Suarez A. (2004). Trastornos de la voz. Estudio de casos. Ed. Eos - MURRAY Y MORRISON. (1996). Tratamiento de los trastornos de la voz.. Barcelona. Ed. Masson - CASADO JC, ADRIAN JA. (2004). MANUAL DEL LARINGECTOMIZADO. ED. ALJIBE - Clavé civit P., García Peris P. (2011). Guía de diagnóstico y de tratamiento nutricional y rehabilitador de la disfagia orofarínge. Barcelona. Ed. Glosa <p>La bibliografía o fuente de información se actualizará y ampliará a lo largo del curso académico.</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Anatomy of the Organs of Hearing and Speech/652G04001

Hearing, Voice and Swallowing Disorders/652G04015

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Speech Therapy Intervention in Speech and Voice Disorders/652G04027

Subjects that continue the syllabus

New Information and Communication Technologies Applied to Language Therapy /652G04032

Other comments

Recomendase completar a información das clases maxistras coas fontes de información recomendadas.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.